

Doporučené metodické řady zaměřené na procvičování selektivní zrakové pozornosti a na podporu senzomotorické koordinace

Vizuální dovednosti

1. Porovnávání: barev, tvarů, velikostí, délek, vzorů, funkcí.
2. Hrací karty: najít stejný obrázek, barvu, tvar, číslo apod.
3. Přiřazování: kousků látek, papíru podle barvy, vzoru, délky ad.
4. Vkládání: do otvorů jim náležejících
5. Vyhledávání: předmětů stejné velikosti, barvy, rozměru.
6. Číslovky: napsat na kartu číslici a žák ji vyhledává v knize, novinách, časopisech.
7. Písmena: totéž.
8. Co chybí: neúplné obrázky – obličej bez očí, dům bez oken, postava bez rukou ad.

Vizuální paměť

1. Určitý počet předmětů na stole, podnose (začínáme se 2 – 3, počet postupně zvyšujeme) přikryjeme, žák jmenuje zapamatované předměty.
2. Co se ztratilo, který předmět chybí? Na stole, v prostoru.
3. Pozorování z okna, otočit se a popsat viděné.
4. Prohlížení obrázku, zakrýt a bez zrakové kontroly hovořit o něm.
5. Napodobování vzorů – edukátor vytvoří vzor ze špejlí, tyčinek, kostek a žák ho z paměti napodobí.
6. Bezprostřední zapamatování – žák zavře oči a jmenuje co má na sobě oblečené, co má učitel, kde sedí jeho kamarád, co je před ním, za ním apod.
7. Karty se znaky, číslicemi, symboly – na jedné je kartě je určitý počet znaků, karty se postupně předkládají před žáka, zakryjí se a žák jmenuje, co na nich bylo.

Senzomotorika

1. Hry s barevnými kostkami:
 - a) s menším počtem kostek si povídáme o tvarech, barvách (TOFA)
 - b) samostatná hra s kostkami, stavba dle fantazie (dítě získává zkušenost)
 - c) edukátor postaví jednoduchou stavbu, nejdříve pouze na ploše ve směru horizontálním, vertikálním a diagonálním, později i v prostoru a žák ji napodobí.

2. Deska s otvory a dřevěnými tyčinkami:
 - a) žák vkládá tyčinky do otvorů dle předlohy edukátora
 - b) navlékání tvarů dle barvy (červená tyčinka a červená kostka, korál)
 - c) navlékání dle tvaru a řazení v jedné barvě (kostka, váleček, kostka)
 - d) navlékání tvaru dle různých barev (červená kostka, modrý váleček, žlutý korál)
 - e) vytvořit návlek na tyčinku, ukázat ho a žák je vytvoří z paměti (červená kostka, bílá kostka, modrý korál apod.).

3. Skládanky:
 - a) skládací hračka, předmět, jejichž části do sebe zapadají (začínáme na 2 – 3 dílech, počet postupně zvyšujeme)
 - b) skládání půlených obrázků, jejichž poloviny jsou stejné (sluníčko, jablko, strom)
 - c) skládání půlených obrázků, jejichž poloviny jsou rozdílné (pes, kočka, nákladní auto)
 - d) skládání obrázků pravidelně dělených na čtyři části (dělení svislé a vodorovné)
 - e) skládání obrázků diagonálně půlených
 - f) skládání obrázků diagonálně dělených na čtyři části
 - g) skládání nepravidelně půlených obrázků – vlnkou, obloukem, ostré obraty
 - h) skládání nepravidelně dělených obrázků na více částí – vlnkou, obloukem apod.

- i) skládání kubusů se čtyřmi kostkami, obrázek zpočátku musí zobrazovat pouze jeden předmět, osobu, zvíře, rostlinu apod.
- j) skládání kubusů s větším počtem kostek – kubusy dějové, nejdříve s předlouhou, později bez ní
- k) skládání nepravidelně dělených obrázků z paměti s předcházející ukázkou celkového obrazu
- l) skládání nepravidelně dělených obrázků z paměti bez předchozí ukázky celkového obrazu
- m) skládání puzzlů.

4. Navlékání:

- a) na pevnou vertikální tyčinku na podstavci větší tvary nebo korále
- b) na tyčinku oběma rukama - protisměr
- c) na drátek
- d) na tkanici
- e) na silonovou nit
- f) zmenšujeme navlékací předměty
- g) napodobujeme vzory, pravidelné střídání prvků
- h) skládání vlastních vzorů
- i) navlékání v kombinaci s uzlováním

5. Dovednosti potřebné k psaní:

- a) pohyby očí zleva doprava (i leváci)
- b) „číst“ obrázkové příběhy zleva doprava
- c) počítání a řazení v řadě, dítě se dotýká prstem počítaného předmětu zleva doprava
- d) učit přecházet z konce řádku na začátek řádku níže, nepřeskakovat (dokreslování do okýnek)
- e) kroužení míčku, válečku po stole – oči fixují
- f) ovládání psacího a kreslicího materiálu, nácvik úchopu
- g) tvar nakreslit, vystříhnout a nalepit
- h) kreslení v řádku: linka, křížek, kruh,...

- i) kreslení kombinací řad: kolečko, křížek, čtverec, kolečko, křížek, kolečko
- j) obtahování
- k) vybarvování
- l) labyrinty
- m) fiktivní písmo

Kreslení a malování

1. Seznámit děti s výtvarným materiálem a technikami:

- rudka, roztírání
- uhl, roztírání, kreslení
- prstové barvy, otisky
- Wax pastel
- tuš a špejle
- temperové barvy a plochý štětec, plošné nanášení barvy
- zapouštění do mokrého podkladu
- křída namáčená v mléce, klovatině
- měkké tužky, tuhy
- pastelky
- progres

2. Metodická posloupnost ve vazbě na materiál:

- papír formátu A1, A2, plocha horizontální, rudka uhl, prstové barvy
- balící papír, plocha vertikální, rudka, uhl, prstové barvy
- kreslit Wax pastelem více barevně (2 – 3 barvy), horizontálně i vertikálně, formát papíru A2, A3
- kreslit křídou jednobarevně i více barevně na tabuli, asfalt
- formát papíru A4, kreslit více barevně pastelkami
- formát papíru A2, A3, kreslit křídami více barevně
- formát papíru A4, kresba tuší a špejlí, pruhy papíru formátu A2, A3
- formát papíru A2, A3, malba temperovou barvou a plochým štětcem, 2 – 4 barvy, štětec do každé barvy zvlášť
- kolektivní kresby a malby na balící papír.

3. Podporovat k výtvarnému vyjadřování představ:

- ponechat děti volně čárat měkkým materiálem
- vést děti svými dotazy k pojmenování nakresleného
- nabízet konkrétní obsah k výtvarnému zpracování a provokovat je otázkami k jeho zobrazení
- kreslit a malovat na základě zážitků ze společných vycházek, z domova, pohádek, výletů, návštěvy divadla apod.

Práce s papírem

1. Průběžně seznamovat s různými druhy papíru – tenký (průklepový), kancelářský, balící, novinový, voskový, smirkový, jemný hedvábný apod.
2. Tvarovat papír do prostorových kulovitých tvarů – mačkání, stlačování, od nejjemnějšího až po tuhý.
3. Učit trhat kousky papíru protisměrným pohybem rukou, nikoli tahem.
4. Učit vytrhávat různé obrazce.
5. Vytvářet různé obrazce z namačkaného papíru a vhodně je rozmisťovat, seskupovat a nalepovat na ploše.
6. Tvarovat papír překládáním dle diktátu (při zachování zásad jednoduchosti a posloupnosti).
7. Samostatně vytvářet obrazce překládáním papíru dle daného postupu (čepice, kelímky, kočka, pes apod.)
8. Nalepování vytrhaných kousků papíru do předem nakresleného tvaru.
9. Polepování krabic, vyfouknutých vajíček apod.
10. Vytrhávání, seskupování, nalepování a dokreslování.
11. Nácvik stříhání papíru po rovné čáře.
12. Nácvik stříhání oblouku, kruhu, elipsy.
13. Vystřihování obrázků.
14. Stříhání textilu, nalepování na papír.
15. Seskupování a nalepování vystřihaných obrázků do dějových situací.
16. Slepování tvarů z částí.

Modelování:

1. Poznávat vlastnosti a tvárné možnosti modelovací hmoty, experimentování, mačkání, uštipování, plácání, slepování, hloubení, vytahování.
2. Záměrně tvarovat modelovací hmotu, začínáme krouživým pohybem, tvoříme kouli mezi dlaněmi.
3. Zvládnout přímé pohyby rukou při válení válečku mezi dlaněmi, dlaní a podložkou.
4. Zploštit kouli dlaní, ohýbat okraje plochy.
5. Modelovat tvary, skládat je a slepovat.